

بۆ يادى ھاوبىر "شەمال عەزىز"

ھەلۇ بەرزنجەيى
| ۲۰۱۴/۳/۳۱ بەرلىن

لە رۆژى ۲۰۰۰/۳/۳۱ دا، ژمارەيەكى نوپى مەرگى دلتەزىن ، چوۋە سەر لىستە دوور و درىژەكەي خەم و ئازارەكانى مانگى ئازارى ھاوبىران. لەم رۆژەدا، دواى مەملانىيەكى سەختى ۲۸ رۆژى، لەگەل نەخۇشىدا، برا و ھاوبىرىيى خۇشەويست كاكە "شەمال عەزىز" بۆ دواچار چاۋە گەشەكانى، دوور لە نىشتەمانى دايك، لە شارى بەرلىن، لىك ناو مالتاۋايى لە ژيان كرد. مەرگى ھاوبىر شەمال، كۆستىكى زۆر ئازارەخشە، چونكە لە خافلدا ھاتوو و وادەي نەبوو. ھاوبىر شەمال تازە پىي دەنايە ۴۸ سالى بەھارى تەمەننىيەو و گەل پىرۆژە و ھىوا و خەونى مابو كارىيان بۆ بكات و بە دىدارىيان شاد بگات و بە شدارىي ھىنانەدىيان بىت.... ھاوبىر شەمال.. ھىندە ساردىي و گەرمى ژيان گەستبووى، ئەزمونىكى دەولەمەندى لا خەمەملابوو. لەم سۆنگەيەو بوو، ھەمىشە بەرز دەپروانىيە ژيان و بەردەوام چاۋەكانى لە ئاسۆ سەرگەوتن دەپرى. بە درىژايى پەيوەندىمان، چركەساتى دەرگ پىناكەم، ئەو ھاوبىرە بەدەست كىشە و قەيرانىكەو دامابى. ھەلدانەو ھى لاپەرەي دەفتەرى ئەو يادەو ھىيانە لىرەدا، ھەر سەرىپى و راگوزەرانە نىيە، بەلكو بەھەق زىندووئىتى ناو و يادگارى ئەوانە، ئىلھام دەبەخشىن بەم نووسىنانە. ئەو، رەفتار و گوڤتارى باش و دلسۆزانەي ئەوانە، خۇيان بەسەردا داسەپاندووین. ئەف بەرزى رادەي خۇشەويستى ئەوانە بۆ خاك و نەتەو، لىناگەرپ ھەروا بە سانايى لای ئىمەو، بچنە خانەي فەرامۆشەيەو. ئەو شەھادەت و مەرگى ناۋادەي ئەو ئازىزانەيە قەلەمى ئىمە دەبزوئىتى. دەنا لە گىپرانى ئەم گەرمەشىنەدا، ھىچ پەنھان و تەلىسمشكاندننى خۇي ھەشار نەداو. ئىمە بۆ ھىچ مەبەستىكى مادىي دەستكەوتىكى رۆژانانە و يارى بە سۆزى كەس و ختووكەي بالفەرەحى خۇمان ئەركە ئەنجام نادەين. ئەگەر پىوەر و بەھا و نرخ، رەواجى ھەبى و مابى، دەي! كى دەتوانى ھاوبىر شەمالى، كە زياتر لە ۴/۳ ژيانىتەرخانى خزمەتى نەتەو ھەكى كرد، ھەروا بخاتە پەراۋىزى لە بىرچوونەو، ياخود ھىلىكى راستوچەپى بەسەر بەيئى . ھاوبىر شەمال ... لە رىزى "يەككىتى قوتابىيانى نەتەويى، قوتابىيانى كوردستان، كاژىك و پىشمەرگەي شۆرشى ئەپلوول، ھاوبىرى پاسۆك و دواتر لە ئەوروپا لە سۆكسە دا تىكۆشاۋە و رۆلى بەرچاۋى ھەبوو. سالى ۱۹۸۶ لە ئەوروپاۋە دەگەرپتەو بۆ كوردستان، لە پىناۋى درىژەدان بە خەباتى پىشمەرگايەتى . رۆلى ئەرىنى لە ئاشبوونەو ھى گشتى سالى ۱۹۸۶ دا گىپراۋە.. كەسايەتتەيەكى خۇشەويست و رىزدارى نىو ھەمووان بوو.

بۆ يادى ئەو رۆژگارانه و باشتر ناسىنى ئەم رۆلە دىسۆز و بەئەمەكەى كوردایەتى،كۆپلەى كۆمەللى
شيعرتان بۆ رادەگويزم،كە پيشكەش بە مەرگى كاك شەمال كراوه....
مامۇستا "كاميل ژير" لە شيعرىكدا دەلى:

ئەى گوللى ئال كاكە شەمال
هيشتا مابووت نامەى پيرۆزى "پاسۆك" ت تەواو بکەيت
هيشتا مابووت لە بيستانى نيشتمانا
بەروبوومى چەن وەرزيكى تريس بەدى

مامۇستا "شيركو بيكەس" يش لە پەخشانه شيعرىكى بەرزدا "وەختى نەبوو ئەم سروودە
جيئمانبىللى!" دەنووسى:

وادەى نەبوو، ئەم سروودە جيئمانبىللى
ئەمە كۆچى ناوەختى "با" يەك بوو پەر لە دەنگى شاخەكانمان
پەر لە هەورە تريسقەى خەبات و
پەر لە چرىكەى ئازادىي و
پەر لە جريوہى هەندەران.
ئەو وەختەى خاك بانگى ئەکرد... ئەم سەنگەربوو لەناو ئەودا
ئەو وەختەى عەشقى پەيامى كوردستانىي بانگى ئەکرد
ئەم مەشخەل بوو لە رى و بانى سوورى ئەودا.
لەو كاتەدا ئاشتى ويستى
ئەم كۆتربوو لەناو مالى هەمووماندا.

شاعىرى خۆشەويستيش "ئەكرەم خامۆش"، لە شيعرىك دا بۆ هاوبير شەمال دەلى:

دەللىن ناوت تاشە بەفرىكى بە قرچەى
سوورە هەتاو بوو تەوايەو
دەللىن ئەستىرەبيى بووى و...
دەمەو ئىوارە سۆمايى چاوت رزاو كوژايەو
دەللىن مردى... بەلام تۆ لە بىرى نەوہت
قەت نامرى
بەشەوہزەنگ.. لە رىي پەيامى نەتەوہت
چەپكى مەشخەللى ئاگرى.

لەتەك، مەرگى شەھىد (فەرھاد خەفاف، كاك ئازاد مستەفا و مامۇستا ھادى) دا، مەرگى "كاك شەمال"
دەبىتە چوارەمىن كۆستى گرانى ھاوبيران لە مانگى ئازاردا... ھەموو ئەمانەش پىكر، دەبنە تەواو كەرى
ناو و سىمبۆلە پيرۆز و گەورەكەى كوردایەتى و كۆمارى كوردستانى جوانە مەرگ، "پيشەوا قازى محەمەد"
نەم، كە داگيركەرانى نيشتمان لە ١٩٤٧/٣/٣١ دا، لەگەل پۆلىك لە قارەمانانى دىكەدا، لە سىدارەيان
دان...

سلاو لەيادى برا و ھاوبيرم "كاكە شەمال" و رەوانى شاد و چرا لە سەر گۆرى بىت.

سەرنج: ئەو كۆپلە شيعرانەم لە گوڤارى "خويندكارى كورد" ژمارە ٢٨ وەرگرتووە.